

Ragnar Jónasson

Poolnacht

Vertaald uit het IJslands door
Willemien Werkman

A.W. Bruna Uitgevers

1

Het was een avond als alle andere.

Hij was op de bank gaan liggen.

Ze woonden in een kleine flat op de begane grond van een oud gebouw, in het westen van Reykjavík, aan de Ljós-vallagata. Het gebouw stamde uit de jaren veertig van de twintigste eeuw en behoorde tot een complex met twee andere gebouwen. Het was het middelste gebouw in een ouderwetse straat.

Róbert ging rechtop zitten, wreef in zijn ogen en keek door het raam, dat uitzag op een klein tuintje voor het huis. Het begon donker te worden. Het was al halverwege maart; het weer was wisselvallig en nu regende het. Het tikken van de regendruppels tegen de ramen klonk gezellig. Hij was veilig binnen.

Zijn opleiding ging redelijk. Hij studeerde techniek, zat in het eerste jaar en was toch al achtentwintig jaar. Hij was altijd met getallen bezig geweest, als zoon van een accountantsechtpaar in Árbær, maar het contact met zijn ouders was op dit moment wat moeizaam, of liever gezegd niet aanwezig. Zijn leefpatroon paste niet in hun rekenformats. Ze hadden het opgegeven om hem in hun boekhouding op te nemen. Prima.

Nu was hij dus eindelijk gaan studeren. Hij had de ouwe-lui daar nog niet van op de hoogte gesteld. Probeerde zich zo goed en zo kwaad als het ging op zijn studie te concen-

treren. Dezer dagen kon hij zijn hoofd er echter niet goed bij houden, hij was met zijn gedachten in de Westfjorden. Hij had daar een kleine boot met een paar van zijn maten. Hij keek uit naar de zomer. Hij kon alles vergeten – de goede dingen, maar vooral de nare – als hij eenmaal op zee was. De golfslag bracht hem tot rust en er heerste totale vrede. Er waren dagen dat die boot hem min of meer in leven hield. Eind maart zou hij zijn vrienden weer zien in het westen om wat aan de boot te sleutelen. Het was natuurlijk een smoes, de meesten waren van plan om weer eens goed dronken te worden. Róbert niet. Hij stond al ruim twee jaar droog.

Hij was acht jaar geleden serieus begonnen te drinken, na die noodlottige dag.

Het was een prachtige dag. Het was rustig op het veld, het was opvallend warm buiten in de avondzon en er was veel publiek komen opdagen. Er zat een mooie overwinning aan te komen op een nogal zwakke tegenstander; daarna zou er voor hem een training zijn met het nationale jeugdteam, later die zomer zou hij op proef bij het selectieteam in Noorwegen gaan spelen. Zijn makelaar had hem ook verteld dat er belangstelling voor hem was bij enkele clubs in Engeland. Jemig, wat was die vent trots op hem. Hij was zelf ook heel handig met de bal geweest, maar had nooit de kans gekregen om er geld mee te verdienen. Nu waren de tijden veranderd. Er was meer mogelijk. Het was vijf minuten voor het einde van de wedstrijd. Róbert kreeg de bal vanaf de zijkant aangespeeld, hij stond alleen tegenover de verdediging, zag het doel en de angstige uitdrukking op het gezicht van de keeper. Een bekend gevoel. Er zat een vijf-nuloverwinning aan te komen. Hij zag de verdediger niet, hoorde alleen een krakend geluid toen zijn been op drie plaatsen brak en voelde een verschrikkelijke

pijn. Toen hij verlamd van de pijn naar zijn been keek, zag hij een open beenbreuk.

Dat beeld zou hij nooit vergeten. De dagen in het ziekenhuis waren in mist gehuld, maar hij herinnerde zich nog wel dat de arts hem vertelde dat hij waarschijnlijk nooit meer zou voetballen, in elk geval niet als prof. Daarna gaf hij het min of meer op en zocht hij afleiding in alcohol. Eerst een slok, dan nog een. Het ergste was nog dat hij uiteindelijk beter van de blessure herstelde dan verwacht was, maar toen was het te laat geweest.

Nu was alles echter weer op het goede spoor. Hij had Sunna – en de kleine Kjartan ook een beetje.

Sunna kwam thuis toen het al avond was, klopte op het raam en zei dat ze haar sleutel was kwijtgeraakt. Ze zag er zoals altijd schitterend uit, in een zwarte spijkerbroek en een grijze coltrui. Zwart haar, lang en glanzend, omlijstte haar karaktervolle gezicht. Hij was gevallen voor haar ogen, maar haar prachtige lichaam deed daar niet voor onder. Geen wonder dat ze voor dans had gekozen. Soms was het of ze door de kleine woning danste in plaats van liep. Haar bewegingen waren altijd doelgericht en mooi.

Hij wist heel goed dat hij blij mocht zijn met haar. Hij had haar aangesproken op een verjaardagsfeestje van een vriend, had kennelijk de juiste snaar geraakt, en nu waren ze al ruim een halfjaar samen. Na drie maanden waren ze gaan samenwonen.

Sunna zette de verwarming hoger toen ze thuiskwam, ze was kouwelijker dan hij. ‘Het is zo koud buiten,’ zei ze. De kou drong de kamer binnen. Het grote raam van de woonkamer in het oude huis was dun en het was moeilijk om de kou volledig buiten te houden.

De relatie van Róbert en Sunna was goed, maar hun le-

ven was niet gemakkelijk. Ze had een zoontje van anderhalf uit een vorige relatie, de kleine Kjartan, en voerde een harde strijd om de voogdij met de vader van het kind, Breki. In het begin waren Sunna en Breki gezamenlijke voogdij overeengekomen en het kind was op dit moment bij zijn vader.

Sunna had echter een advocaat in de arm genomen en eiste de volledige voogdij op. Ze wilde graag een dansopleiding volgen in Engeland. Zij en Róbert hadden dat echter nog niet goed doorgesproken. Deze berichten werden door Breki niet stilzwijgend ontvangen en alles wees erop dat de zaak voor de rechter zou eindigen, waar Sunna zichzelf goede kansen toedichtte.

‘Ga zitten, lieverd,’ zei Róbert. ‘Ik heb pasta gemaakt.’

‘Lekker.’ Ze zag er onberispelijk uit zoals ze daar op de bank in de woonkamer zat.

Hij liep de keuken in, haalde het eten, borden en glazen en vulde een kan met kraanwater. ‘De pasta is hopelijk niet te flauw. Ik heb mijn best erop gedaan.’

‘Ik heb zo’n honger dat het niet uitmaakt.’

Hij zette rustige muziek op en ging naast haar zitten. Zij vertelde over haar dag, de danslessen en de druk die op haar lag. Ze wilde altijd perfect zijn, kon er niet tegen als ze fouten maakte. Er heerste een rustige, prettige stemming in de kamer.

Róbert was tevreden over hoe het eten was uitgevallen. Niet de allerbeste pasta, maar toch heel lekker.

Toen stond Sunna opeens op en pakte Róbert stevig bij de hand. ‘Sta op, liefje. Laten we dansen.’

Hij stond op en sloeg zijn armen om haar heen. Ze bewoogen zich rustig door de kleine kamer, op het ritme van een langzame Zuid-Amerikaanse ballade. Hij liet zijn hand onder haar coltrui glijden, streefde Sunna over haar rug en

maakte van de gelegenheid gebruik om in één beweging haar bh los te maken.

‘Hé,’ zei ze scherp, maar toch vriendelijk. ‘Wat doe je?’

‘We moeten van de gelegenheid gebruikmaken nu Kjartan bij zijn vader is, nietwaar?’ antwoordde Róbert en hij kuste haar lang en vurig. Dat stookte het vuurtje op, zo’n beetje samenvallend met de toegenomen temperatuur in de kamer, en ten slotte gingen ze de slaapkamer in.

Róbert sloot de deur, uit macht der gewoonte, en sloot de gordijnen van het slaapkamerraam, dat uitkeek op de tuin voor het huis. Die maatregelen konden echter niet voorkomen dat het geluid doordrong tot de naburige woning.

Toen de rust was weergekeerd hoorde hij een deur slaan, tussen de stilte en het regelmatige tikken van de regen in. Het was een doffe klap. Hij dacht het eerst aan de achterdeur. Die kwam direct uit op het plaatsje achter het oude huis.

Sunna had het geluid ook gehoord, op hetzelfde moment als hij, en ze keek hem een beetje angstig aan. Hij probeerde zijn ongemakkelijke gevoel te verbergen onder een laagje mannelijkheid, stond op en liep poedelnaakt de kamer in. Er was niemand.

Toen hij bij de achterdeur kwam zag hij dat die inderdaad openstond. Door de wind zwaaide hij heen en weer. Hij keek snel even op het plaatsje, precies lang genoeg om te kunnen zeggen dat hij dat gedaan had, en sloot toen de deur. Er had daarbuiten een hele menigte kunnen staan, hij zag niets in de duisternis.

Hij ging de ene kamer na de andere in, zijn hartslag nam geleidelijk toe. Nergens was een ongenode gast te zien. Gelukkig was de kleine Kjartan niet thuis.

Toen merkte hij opeens iets op wat hem de hele nacht wakker zou houden.

Hij haastte zich terug de kamer in, was even bang dat in de tussentijd Sunna iets was overkomen. Hij hield zijn adem in en ging de slaapkamer binnen.

Daar zat ze op de rand van het bed, in onderbroek en een T-shirt. Ze lachte naar hem, maar haar angst was zichtbaar.

‘Het was niets, schatje.’ Zijn stem trilde een beetje; hij hoopte dat ze het niet merkte. ‘Ik had de achterdeur vandaag van het slot gedaan toen ik het vuilnis buitenzette, en heb hem blijkbaar niet goed achter me gesloten,’ loog hij. ‘Je weet hoe de wind daar soms tekeergaat. Ik haal wat te drinken voor je, blijf maar rustig zitten.’ Hij liep de slaapkamer weer uit, sloot de deur achter zich en maakte van de gelegenheid gebruik om alle sporen uit te wissen.

Hij hoopte maar dat het een goede beslissing was geweest om Sunna niets te zeggen over het water op de vloer, de voetsporen van de ongenode gast die was binnengekomen vanuit de regen. Het ergst was nog dat de sporen niet alleen achter de achterdeur te zien waren, maar ze hadden rechtstreeks naar de slaapkamerdeur gelopen.

2

Ari Thór Arason, politieman te Siglufjörður, had eigenlijk geen goede verklaring waarom hij uitgerekend op dit moment, nu het kleine plaatsje door het leger bezet leek, had besloten om tijd uit te trekken om een oude zaak te onderzoeken voor een man die hij maar nauwelijks kende.

De man – hij heette Héðinn – had Ari vlak voor Kerstmis gebeld, toen de hoofdcommissaris van het politiebureau op vakantie was in Reykjavík. Hij had hem gevraagd of hij tijd had om in een oude zaak te duiken, de dood van een jonge vrouw. Ari had beloofd contact op te nemen als hij tijd had, maar hij was er pas vanavond mee aan de slag gegaan. Hij had Héðinn gevraagd om langs te komen op het bureau – nadat Héðinn had verklaard dat hij de afgelopen dagen thuis was geweest en er geen gevaar bestond dat hij met de ziekte was besmet. Hij had wat dat betrof wel enkele bezwaren geuit om Ari te ontmoeten, maar had uiteindelijk toch van de gelegenheid gebruikgemaakt.

De ziekte was in het stadje gekomen na het bezoek van een toerist, twee dagen tevoren, een avonturier uit Frankrijk. Hij was op reis geweest in Afrika en was vandaar rechtstreeks naar Groenland gevlogen. Daar had hij een vliegtuig gehuurd om een kort bezoek aan IJsland te brengen – hij had toestemming gekregen om te landen op het kleine vliegveld in Siglufjörður om het Haringmuseum te bezoeken. Hij wilde één nacht in het stadje blijven, maar werd voor de och-

tend ziek. Eerst leek het nog te gaan om een zware griep met hoge koorts, maar zijn toestand verslechterde snel en de volgende dag overleed hij. Er werd gevreesd dat het hier om iets ernstigers ging dan een wintergriep en er werd contact opgenomen met een epidemioloog in Reykjavík. Volgens hem was er waarschijnlijk sprake van een geval van virale hemorrhagische koorts, waarmee de toerist in Afrika besmet was geraakt, al was dat nog niet direct bevestigd. De ziekte werd behoorlijk gevaarlijk genoemd en het was denkbaar dat de man enkele mensen had besmet voor hij koorts had gekregen.

De politie in Siglufjörður was ervan op de hoogte gesteld dat epidemiologen waren bijeengekomen met vertegenwoordigers van de burgerbescherming en dat de burgerbescherming van het noorden was ingelicht. Ook waren toezichthouders in het buitenland gewaarschuwd over de ziekte. Biopten die van de overledene waren genomen bevestigden dat het ging om de uiterst gevaarlijke virale hemorrhagische koorts, waarvoor vooralsnog geen behandeling bestond.

Kort na de dood van de toerist was de ongebruikelijke beslissing genomen om het kleine stadje in quarantaine te plaatsen. Er werd geprobeerd iedereen te traceren die met de zieke in aanraking was geweest terwijl hij besmettelijk was en alle plaatsen waar hij geweest was werden ontsmet. Al snel ontstond het vermoeden dat de verpleegster die die bewuste avond dienst had gehad was besmet. Ze werd goed in de gaten gehouden en sinds vandaag vertoonde ze milde symptomen. Daarom werd ze geïsoleerd. Er werd aan gewerkt om degenen met wie ze in contact was geweest te achterhalen en het ontsmettingswerk moest worden hervat.

Op dit moment was alles echter rustig. De verpleegster

werd nog geïsoleerd gehouden in het ziekenhuis in Siglufjörður, maar ze zou worden overgebracht naar de intensive care in Reykjavík als haar toestand verslechterde. Volgens de informatie die de politie had ontvangen was het de bedoeling de plaats in elk geval nog enkele dagen in quarantaine te houden.

Aan de berichten in de media kon je aflezen dat er ook buiten Siglufjörður enige onrust was ontstaan – de inwoners van het stadje waren natuurlijk buiten zichzelf van angst – en de autoriteiten benadrukten dat men geen onnodige risico's moest lopen.

De virale hemorrhagische koorts werd ook wel 'Franse ziekte' genoemd en in het stadje werd hij gezien als een spookbeeld. De meesten verkozen binnen te blijven, de deur op slot te doen en de telefoon en de computer te gebruiken om hun contacten te onderhouden. Niemand dacht eraan om door de onzichtbare stadsmuren heen te breken. Bedrijven en winkels waren gesloten en ook de scholen waren dicht.

Ari was nog gezond en ging ervan uit dat hij de ziekte niet zou krijgen. Hij had geen contact gehad met de ongelukkige toerist, noch met de verpleegster. Hetzelfde gold voor de wachtcommandant, Tómas, die op het werk was teruggekomen na zijn vakantie. Zij moesten daarom op hun post blijven.

Ari hoopte dat het bezoek van Héðinn hem zou helpen aan iets anders te denken dan aan die verdomde ziekte.

3

‘Ik ben geboren in Héðinsfjörður,’ zei zijn gast, die Héðinn heette. ‘Ben je daar weleens geweest?’ Hij en Ari zaten in de kantine, maar letten erop goed afstand van elkaar te houden. Ze hadden elkaar ook geen hand gegeven.

‘Ik ben erdoorheen gereden, nu de tunnel er is,’ antwoordde Ari. Hij wachtte tot zijn thee was afgekoeld. Héðinn had de koffie die hij hem had aangeboden aangepakt.

‘Ja, natuurlijk,’ zei hij. Hij had een diepe stem en leek gereserveerd en rustig van aard. ‘Natuurlijk,’ herhaalde hij. ‘Er zijn vast niet veel mensen gestopt. De fjord is nog altijd dezelfde fjord, al rijden er nu talloze auto’s doorheen. Dat had je vroeger nooit geloofd.’

Héðinn gaf de indruk in de vijftig te zijn, en Ari hoefde niet lang te wachten om dat bevestigd te krijgen. ‘Ik ben daar dus geboren in 1956. Mijn ouders zijn er ruim een jaar eerder heen verhuisd, toen de fjord verlaten dreigde te worden, dus zij hebben hem nog wat langer bewoond gehouden. Ze waren niet de enigen. De zus van mijn moeder en haar man trokken er ook heen. Zij besloten te proberen daar een boerderij op te zetten.’

Hij laste even een pauze in, proefde voorzichtig van zijn koffie en beet een stukje van een koekje uit het pak dat op tafel lag.

‘Hadden ze daar een boerderij of land?’ vroeg Ari. ‘Het is een prachtige plek.’

‘Prachtig...’ antwoordde Héðinn, zijn stem stierf een beetje weg terwijl hij nadacht. ‘Ongetwijfeld, ja. Het is echter niet het eerste wat in mij opkomt. Het is onvoorstelbaar moeilijk geweest om daar te overleven door de jaren heen. Dikke sneeuw en een verschrikkelijk isolement in de winters, ontelbare lawines; het was niet eenvoudig om in je onderhoud te voorzien als het een slecht jaar was – en het was gemakkelijker gezegd dan gedaan om naar de volgende boerderij te komen, laat staan naar de volgende plaats waar iets te koop was.’

Hij schudde zijn hoofd om zijn verhaal kracht bij te zetten, zijn voorhoofd gefronst. Het was een forse man, zwaar gebouwd, zijn dunne, vettige haren waren achterovergekamd.

‘Om op je vraag terug te komen, mijn ouders hadden daar geen boerderij, maar ze konden een grote leegstaande boerderij huren, in goede staat, op goede voorwaarden. Mijn vader was een hardwerkende man en er sluimerde een boer in hem. In het huis was plaats voor vier man, dat wil zeggen mijn ouders, de zus van mijn moeder en haar man; die laatste had financiële problemen en was blij om in een nieuwe omgeving terecht te komen. Toen kwam ik, zoals gezegd, een jaar later ter wereld, en al met al waren we daar dus met zijn vijven...’ Hij aarzelde, fronste zijn voorhoofd en voegde er wat bezorgd aan toe: ‘En toch is dat niet helemaal juist... maar daar kom ik later op terug.’

Ari zei niets, liet Héðinn zijn verhaal vertellen.

‘Je zei dat je erdoorheen gereden bent. Dan heb je de fjord zelf eigenlijk niet gezien. Wat jij hebt gezien vanaf de nieuwe rijksweg is het Héðinsfjarðarvatn; er ligt een landengte, het Víkursandur, tussen dit water en de fjord. Verder kun je vanuit deze hoek eigenlijk niet kijken, maar dat maakt voor mijn verhaal niet uit. Ons huis stond... nou ja, het staat er

nog steeds, wat ervan over is, aan het water. Het is het enige huis aan de westkant van het water; er is daar erg weinig laagland. Het huis staat in de schaduw van een hoge berg, vrijwel aan de voet van die berg – het was natuurlijk een krankzinnig idee om daar te willen wonen, maar zoals gezegd, ze wilden het proberen, mijn ouders. Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat deze omstandigheden – de berg, het isolement – een grote rol hebben gespeeld in hoe het is gelopen. Mensen kunnen gemakkelijk hun verstand verliezen, is het niet?’

Het duurde even voordat tot Ari doordrong dat Héðinn wachtte op een antwoord op zijn vraag. ‘Ja, dat is zo,’ was het eerste wat hem te binnen schoot. Hij had zelf ook slechte herinneringen aan zijn eerste winter in Siglufjörður, maar dat was natuurlijk iets heel anders. ‘Jij kunt dat zelf het beste beoordelen – hoe vond je het om daar te wonen?’

‘Ik? Ik herinner me dat niet. We zijn er weggegaan na... na het voorval. Toen was ik nog maar net een jaar oud. Mijn ouders praatten weinig over die periode, begrijpelijk misschien... het was echter niet allemaal negatief. Mijn moeder vertelde me bijvoorbeeld dat ik ben geboren op een mooie dag – het was eind mei. Ze was na de geboorte naar het water gelopen en had op die zonovergoten dag uitgekeken over het spiegelgladde wateroppervlak en besloten dat ik Héðinn zou heten. Ik kreeg weinig verhalen te horen over mooie winterdagen – mijn vader had het er soms over hoe dreigend de bergen konden zijn in de donkere wintermaanden.’

Ari be kroop een ongemakkelijk gevoel. Hij herinnerde zich nog heel goed welke invloed de bergen bij Siglufjörður op hem hadden gehad toen hij pas naar het stadje was verhuisd, tweeënhal jaar geleden. Het gevoel van ingesloten te

zijn was nog altijd in hem aanwezig, al wilde hij het niet toegeven.

‘Het was niet gemakkelijk om van Héðinsfjörður naar Siglufjörður of Ólafsfjörður te komen,’ vervolgde Héðinn. ‘Het was natuurlijk het gemakkelijkst om de fjord uit te varen, maar je kunt ook te voet gaan, bijvoorbeeld over de Hestskarð naar Siglufjörður. Er bestaat zelfs een verhaal over een vrouw die in de negentiende eeuw de ontzettend moeilijke route nam de Héðinsfjörður in, langs steile hellingen aan de oostkant van de fjord, vanaf haar boerderij in het Hvanndalur, om vuur te halen – ze was ook nog eens zwanger en droeg een klein kind met zich mee in haar rok, dus alles is mogelijk, als je maar wil.’ Hij glimlachte. ‘Dat verhaal liep goed af. Het mijne niet. Ons oude huis lag dus vlak bij de plaats waar je via de Hestskarð vanuit Siglufjörður naar de Héðinsfjörður afdaald. Nu lopen mensen deze route alleen voor hun plezier. De tijden zijn veranderd – en de mensen ook. Mijn vader en moeder zijn allebei overleden. Mijn moeder eerst, en daarna mijn vader,’ zei hij wat bedroefd, en hij zweeg even.

‘En je tante en haar man?’ vroeg Ari om de stilte te doorbreken. ‘Zijn zij ook dood?’

Er kwam beweging in Héðinn. Toen vroeg hij: ‘Heb je niet gehoord wat er gebeurd is?’

‘Nee, niet dat ik me kan herinneren.’

‘Neem me niet kwalijk... Ik dacht dat je het wist. Vroeger wist iedereen ervan. Als de tijd verstrijkt zakt zoiets weg, en dat is maar goed ook. Het is meer dan een halve eeuw geleden. Zelfs afschuwelijke gebeurtenissen worden uiteindelijk vergeten. Bovendien zal nooit iemand zeker weten wat er is gebeurd, of het zelfmoord was of moord...’

‘En wie is er overleden?’ vroeg Ari, die wat ongeduldig begon te worden.

‘Mijn tante. Ze nam gif.’

‘Gif?’ Ari huiverde bij de gedachte.

‘Ja, iemand had iets in haar koffie gedaan. Het duurde lang voor een arts ter plaatse was. Het was misschien mogelijk geweest om haar leven te redden als ze sneller behandeld had kunnen worden. Misschien heeft ze het zelf gedaan, wetend dat hulp te laat zou komen,’ voegde hij er met bedroefde stem aan toe. ‘De conclusie van het onderzoek was dat het een ongeluk was, dat ze per ongeluk rattengif in haar koffie heeft gedaan in plaats van suiker. Heel ongeloofwaardig, naar mijn oordeel.’

‘Tij denkt dus dat iemand haar heeft vermoord?’ vroeg Ari. Hij had het allang opgegeven ongemakkelijke vragen in mooie woorden te verpakken. Of misschien was hij nooit tactisch geweest.

‘Dat ligt natuurlijk voor de hand – en dan zijn er maar drie mogelijke daders. Haar man en mijn ouders. Deze schaduw hing altijd over hen heen, al heb ik meestal horen vertellen dat ze zich van het leven had beroofd. Verder werd er niet veel met mij over gesproken. We verhuisden na haar dood weer naar Sigluförður. Haar man ging naar het zuiden, naar Reykjavík, en heeft daar tot zijn dood gewoond. Mijn vader en moeder spraken er nooit met mij over – en ik was ook niet op zoek naar een verklaring. Je gelooft je ouders natuurlijk, maar de twijfel is moeilijk te verdragen. Naar mijn idee zijn er twee hypotheses die het meest voor de hand liggen – of ze heeft het zelf gedaan of haar man heeft haar vermoord. Zulke dingen gebeuren nu eenmaal – mannen vermoorden hun vrouw weleens, en andersom.’ Héðinn zuchtte.

‘Ik denk dat je weet wat ik je nu ga vragen,’ zei Ari ernstig.

‘Ja,’ antwoordde Héðinn en hij zei na een korte stilte: ‘Je wilt weten waarom het mij nu zo bezighoudt, is het niet?’

Ari knikte. Hij wilde een slok van zijn thee nemen, die onaangeroerd op tafel voor hem stond, maar de gedachte aan gif in de koffie van die arme vrouw deed hem aarzelen.

‘Daarover moet ik je eerst iets vertellen.’ Héðinn balde zijn vuisten, dacht na en zocht naar de juiste woorden. ‘Om te beginnen is het goed om op te merken – maar dat weet je natuurlijk – dat ik al voor Kerstmis contact met je heb opgenomen, omdat ik wist dat je Tómas opvolgde. Hij kent de stad en de verhalen uit deze streken veel te goed. Ik ging ervan uit dat jij de zaak met een frisse blik zou bekijken, al keek ik ervan op toen ik begreep dat je er nog nooit van had gehoord. De belangrijkste reden is echter een andere. Een vriend, van wie ik de naam niet zal noemen, woont in het zuiden en kwam in de herfst op een vergadering van de Vereniging van inwoners van Siglufjörður, oud-inwoners die elkaar opzoeken. Er werd een fotoavond gehouden.’

Ari liet een verbaasd geluid horen.

‘Jazeker, een fotoavond. Oude foto’s van het leven in het stadje worden geprojecteerd op een scherm, ter lering ende vermaak van de gasten. Het vermaak zit erin dat de aanwezigen proberen de mensen op te foto’s te herkennen en de namen van degenen die ze kennen worden direct opgeschreven. Zo wordt veel informatie over de mensen in het stadje vastgelegd.’

‘En is daar iets gebeurd?’

‘Ja. Hij belde mij die avond. Hij had een foto gezien.’

Er was opeens een sombere, zware ondertoon in Héðinns stem gekomen, die ervoor zorgde dat Ari zijn oren spitste.

‘De foto was in Héðinsfjörður gemaakt, voor de boerderij.’ Hij zweeg en nam een slok van zijn koffie, met trillende handen. ‘Voordat mijn tante overleed. Midden in de winter, alles bedekt met sneeuw, op een heldere dag.’

Weer kwam dat onaangename gevoel opzetten; Ari probeerde het van zich af te zetten.

Héðinn ging verder: 'Toch was het nergens helder op die foto. We staan er met zijn vijven op. Ik moet een paar maanden oud zijn geweest, denk ik.'

'Nou ja. Het is toch niet zo gek dat er een foto bestaat van het gezin.'

'Dat is nu precies waar het om gaat,' zei Héðinn zacht. Hij staarde in zijn koffiekop en keek toen opeens op, recht in Ari's ogen. 'Je ziet mijn vader en mijn moeder, en mijn tante. Haar man, Marius, heeft waarschijnlijk de foto gemaakt. Daar ga ik van uit.'

'Huh? Wie was de vijfde man?' vroeg Ari. Er liep een akeelige rilling over zijn rug.

'Een jongeman die ik nog nooit heb gezien. Hij stond midden op de foto en hield mij in zijn armen. Het komt erop neer dat niemand van de gasten op de fotoavond wist wie hij was.' Héðinn zuchtte en voegde er toen met zware stem aan toe: 'Wie is die jongeman en waar is hij gebleven? Had hij iets te maken met de dood van mijn tante?'